

14 ФЕВРУАРИ - ПРАЗНИК НА АРХЕОЛОЗИТЕ

Четвъртък, 12 Февруари 2026

Повече от пет десетилетия 14 февруари, освен ден на виното и любовта, е и Ден на археолога. По този повод в Регионалния исторически музей в Габрово е експонирана временна изложба „Стъклено наследство“, която представя археологически находки от спасителните разкопки в централната част на Габрово и средновековния Хоталич, с фокус върху стъклените накити. Експозицията обединява резултатите от археологически проучвания от некрополите на двата обекта.

Накитите, които Историческият музей Севлиево представя, произхождат от некропола около църква №3 или т. нар. Източна църква. Той е сигурно датиран в средата и втората половина на XIII в. Тази датировка е потвърдена както стратиграфски, така и с монети, открити като гробен дар. Некрополът е съществувал сравнително кратко, като не преминава в XIV в.

Информация за облеклото на българите през XII – XIV в. може да намерим в различни по тип извори – писмени, археологически и етнографски, като най-нагледна представа дават стенописните изображения. Археологическите материали от средновековните некрополи играят важна роля като източник на познание в тази насока. До този момент некрополът около църква № 3 от Хоталич е един от най-богатите в Северна България, особено що се отнася до впечатляващото количество стъклени мъниста в гробовете на индивиди от женски пол (до 15 000, а понякога и повече). Безспорно тези мъниста започват високо по врата, почти под долната челюст и стигат до средата на гърдите.

Това са мъниста, пришити върху официални, празнични яки. В периода XII – XIV в. във Византия и съседните страни, в женския начин на обличане се забелязва ясно изразен стремеж за прикриване на шията. Това се постига по два начина. Първият е чрез воал или шал, който обгръща главата и шията. Вторият е чрез висока, богато украсена яка, която скрива цялата шия чак до долната челюст и се спуска до средата на гърдите. Този елемент от женския костюм е изключително разпространен през XII – XIV век, като започнем от изображенията на византийските императрици в църквата „Св. София“ в Константинопол, а също и върху миниатюри, стенописи и икони. Всички изображения от епохата отразяват широко разпространената мода на високите, богато украсени яки, които обгръщат шията.

Част от „Стъклено наследство“ са и стъклените гривни, открити при разкопките. Те са предимно с тъмносин до черно цвят, но има и такива украсени с бяла и черна боя, както и в червен цвят. Понякога техният брой достига до 10. Те се носят както от малки момичета, така и от зрели жени! Чрез представените експонати, изложбата „Стъклено наследство“ показва как археологията може да разказва за миналото.

Представените в „Стъклено наследство“ находки от Хоталич в три поредни години бяха част от представителната изложба на най-добрите находки „Българска археология“ в Националния археологически музей.

Откриването е на 13 февруари, от 17 часа в сградата на Регионален исторически музей – Габрово, ул. Николаевска 10.

13.02.2026

17:00 часа

РИМ - Габрово
ул. „Николаевска“ 10

